

Bilten

Broj 17, mart 2012. godina

PREDSTAVNIŠTVO REPUBLIKE SRPSKE

USTANOVA ZA UNAPREĐENJE EKONOMSKE, NAUČNO-TEHNIČKE,
KULTURNE I SPORTSKE SARADNJE IZMEĐU REPUBLIKE SRPSKE
I REPUBLIKE SRBIJE

IZDVAJAMO

PREDSJEDNIK SA EKONOMSKIM EKSPERTIMA
IZLOŽBA DVADESET GODINA SKUPŠTINE RS

PROJEKTI: TEHNOLOŠKI BIZNIS PARK BANJALUKA
OPŠTINE RS: KOSTAJNICA

PREDSTAVNIŠTVO REPUBLIKE SRPSKE U SRBIJI

Bulevar despota Stefana 4/IV
Beograd, Srbija
Tel: 00 381 11 324 6633
Faks: 00 381 11 323 8633
E-mail: predstavništvo@predstavnistvorsbg.rs

Sadržaj

U fokusu

Predsjednik sa ekonomskim ekspertima	3
Prvih dvadeset godina	4

Kultura

Muzej Hercegovine	6
-------------------------	---

Predstavljamo

Vinarija "Bona Ventura"	8
-------------------------------	---

Projekti

Tehnološki biznis park Banjaluka	10
--	----

Opštine RS

Kostajnica	12
------------------	----

U fokusu

Predsjednik sa ekonomskim ekspertima

Početkom prošlog mjeseca predsjednik RS Milorad Dodik započeo je seriju konsultativnih sastanaka sa ekspertima iz različitih oblasti društvenih nauka. Kao prvi po redu upriličen je susret sa ekonomistima sa fakulteta, instituta i drugih odgovarajućih institucija Republike Srbije i bio je posvećen stanju u privredi Srbije. Pored predsjednika RS, premijera Aleksandra Đombića i ministara odgovarajućih resora, među više od dvadeset aktivnih uče-

snika tročasovne rasprave bili su i dr Duško Jakšić, dr Rajko Tomaš, dr Aleksa Milojević, dr Ljubiša Vladušić, dr Dragan Mikerević, dr Goran Račić i drugi.

Dug i sadržajan razgovor obuhvatio je brojne aktuelne i značajne teme iz privrednog i političkog života Republike Srbije u rasponu od investicija i zapošljavanja preko bankarskog sistema i poreske politike do razvoja lokalnih zajednica i formiranja fonda za naučno-istraživački rad u

oblasti ekonomije. Poseban podsticaj za diskusiju predstavljao je dio izlaganja predsjednika Dodika koji je bio vezan za inostrano zaduživanje Republike Srbije o kome je posljednjih mjeseci bilo dosta riječi u istupima opozicije i u medijima.

„Nema nijedne države i kompanije na svijetu koja se razvila bez kreditnih sredstava, a koliko je to korisno za razvoj RS najbolje pokazuju inokrediti za autoputeve koji će snažno uticati na rast BDP-

U fokusu

a“ istakao je Dodik. I nastavio: „Nivo spoljne zaduženosti Republike Srpske nalazi se ispod nivoa od 40 odsto bruto društvenog proizvoda što se smatra relativno dobrim pokazateljem. Srpska ne spada u red prezaduženih pa ni visoko zaduženih zemalja, ali moramo voditi računa da posuđeni novac iskoristimo što racionalnije i efikasnije kako bismo sačuvali makroekonomsku stabilnost. Naš zadatak jeste da postepeno smanjujemo zaduženost za potrebe javnog sektora, a povećamo investicije u infrastrukturu i realni sektor. RS je u okviru svojih mogućnosti i potencijala kojima raspolaže odgovorila izazovima

svjetske ekonomske krize, a cilj nam je da razvijemo naše konkurentne potencijale u regionu. U narednim godinama ćemo u sektoru infrastrukture, energetike, zdravstva i preduzetništva, odnosno malih i srednjih preduzeća realizovati investicije u visini dvije milijarde evra, ali uz sve to naš ključni problem ostaje kako što prije stvoriti nova radna mjesta.“

Učesnici u diskusiji su se složili da Republika Srpska spada u red srednje zaduženih zemalja, ali da svjetska iskustva pokazuju da u manjim privredama dugovanja ne bi trebalo da pređu 50 odsto BDP-a. Rečeno je, takođe, da je odre-

đen broj faktora ekonomske krize interne prirode, što vladi daje prostor za značajne intervencije u prilog ekonomskog rasta. Ekonomski eksperti su se založili za promjenu proizvodne strukture, podsticanje prerađivačke industrije i povećanja izvoza, za inoviranje zakonske regulative o javno-privatnom partnerstvu koje bi podstaklo preduzetništvo.

Zaključujući raspravu, predsjednik Dodik je obavijestio sagovornike da je Vlada RS pripremila Strategiju razvoja Republike Srpske i predložio da to bude tema narednog skupa.

Prvih dvadeset godina

U okviru cjelogodišnje proslave velikog jubileja Republike Srpske, posebno je obilježeno i dvadeset godina od konstituisanja Narodne skupštine RS. A jednu od reprezentativnih manifestacija predstavlja i izložba pod naslovom “Narodna skupština Republike Srpske 1991-2011”, koja je nakon premijere u Banjaluci, 24 oktobra 2011, odnedavno u “porodičnoj posjeti” u Beogradu u prostorima Arhiva Jugoslavije. Radi se o dokumentarnoj hronologiji prvih dvadeset burnih godina Narodne skupštine RS, koja je prvobitno bila konstituisana kao Narodna skupština Republike srpskog naroda Bosne i Hercegovine da bi nedugo potom dobila svoje današnje ime.

Nastala je kao reakcija srpskih poslanika, prije svega iz Srpske demokratske stranke, ali i Srpskog pokreta obnove, Socijaldemokratske

partije, Saveza reformskih snaga i Demokratskog socijalističkog saveza, na nadglasavanje od strane koalicione većine muslimanskih poslanika Stranke demokratske akcije i poslanika Hrvatske demokratske zajednice u zajedničkom parlamentu BiH u Sarajevu. Tim nedemokratskim gestom grubo je ignorisana volja srpskog naroda da ostane u Jugoslaviji, koja je

U fokusu

jedinstveno potvrđena na plebiscitu održanom 9. i 10. novembra 1991. godine. Sedamdeset i dva poslanika SDS-a i jedanaest iz ostalih stranaka formirali su jedinstven nacionalni blok, legitiman da predstavlja srpski narod u BiH. Na osnovu ustavno zagaranovanog prava na samoopredjeljenje do otcjepljenjla, donijeli

Predsjednik Narodne skupštine RS Igor Radojičić je otvorio izložbu

su odluku o formiranju najvišeg predstavničkog i zakonodavnog organa. "Srpski poslanici su, pored odluke o osnivanju Skupštine srpskog naroda u BiH, donijeli više drugih važnih odluka: Odluku o ostajanju srpskog naroda u zajedničkoj državi Jugoslaviji, Odluku o davanju ovlaštenja za predstavljanje i zaštitu interesa srpskog naroda, Odluku o raspisivanju i sprovođenju plebiscita srpskog naroda, Odluku o izboru predsjednika i potpredsjednika skupštine, Odluku o imenovanju sekretara. Odluku o izboru članova komisije za izbore i imenovanja, te Privremeni poslovnik Skupštine srpskog naroda u BiH" - navodi se u stručno napisanom i lijepo dizajniranom katalogu pripremljenom uz ovu izložbu. Skupština RS je, kako ističu priređivači, tokom svoje već poduže i bogate historije imala osam saziva i donijela preko 1.500 zakona i više od 2.000 odluka, te veliki broj rezolucija i deklaracija. Pored odgovarajućih dokumenata o tim ak-

tivnostima, izložba obuhvata poslovničke, zapisničke, ukaze, fotografije, novinske članke, karte, mape i sl. u okviru 189 prezentovanih kataloških jedinica.

Otvarajući izložbu, u prisustvu predsjednice Narodne skupštine Srbije Slavice Đukić-Dejanović, predsjednik Narodne skupštine RS

Igor Radojičić je, između ostalog, rekao: "Nije nam bilo lako u ovih 20 godina. Mi kao poslanici uvijek smo se vodili jednom mišlju da nam Republika Srpska bude uređenija, bolja i jača. Biće još izazova, ali kada se jedna generacija umori, treba da dođe neka druga, koja će još uspješnije i mudro da se bori za Srpsku... Srpska ima svoje izgrađeno ustavno-pravno uređenje, ekonomski i obrazovni sistem, mnogobrojne nadležnosti i bori se za očuvanje svog izvornog statusa propisanog Dejtonskim ustavnim uređenjem u složenoj zajednici BiH... Gledamo u budućnost, planiramo strateške, ljudske i materijalne resurse za naredni period, razvijamo naše kapacitete na putu ka evropskim integracijama i

mного polažemo u naše međunarodne komunikacije..." Radojičićeva napomena da "u takve komunikacije, naravno, ne ubraja Srbiju" propraćena je burnim aplauzom pozvanih prvih posjetilaca izložbe, a među njima su bili i najviši funkcioneri skupština i vlada Srbije i Srpske, te ambasador Ruske Federacije Aleksandar Konuzin.

Na kraju treba istaći da najveće priznanje za ovu izvrsnu izložbenu postavku, koja je privukla veliku pažnju beogradske kulturne javnosti i informativnih medija, pripada Arhivu RS i stručnoj službi Skupštine RS, odnosno autorima Bojanu Stojniću, Verici M. Stošić i Goranu Đuranu.

Kultura

Muzej Hercegovine

Muzej u Trebinju je osnovan 1952.godine ali tek od 1957.godine funkcioniše na pravim muzeološkim osnovama. Od 1994.godine mijenja ime u Muzej Hercegovine.

Muzej Hercegovine smješten je u Starom gradu, u zgradi bivše gimnazije odnosno austrougarske kasarne. Zgrada Muzeja raspolaže sa oko 1.500 m² prostora, od čega je 800 m² izložbeni pro-

stor sa svim pratećim sadržajima.

U Muzeju Hercegovine je šest stalnih postavki: arheološka, Dučićeva zbirka, etnološka postavka, memorijalna izložba slika „Atanasije Popović,” gradska kuća sa kraja XIX i početka XX vijeka i dva legata: Galerija legata slikarke Milene Šotre i Legat Radovana Ždrala pod nazivom „Kameni svet.”

Arheološka postavka obuhvata periode od praistorije do srednjeg vijeka. Istočna Hercegovina obiluje brojnim arheološkim lokalitetima iz svih epoha, pa je tako arheološko iskopavanje Muzej obavio 1957. godine na crkvi Svetog Petra u Zavali, dok su danas u toku radovi na ranohrišćanskoj bazilici u Zasadu u Trebinju.

Kultura

Zbirku Jovana Dučića poklonio je i zavještao sam Dučić, pjesnik i diplomata, zaljubljenik u ljepotu, Trebinjac rodom, kosmopolita po duhu. Zbirku čine: 73 eksponata kamene plastike, zastupljen je samo lijepi stil klasicizma I i II vijeka n.e, kao helenistički ideal životne radosti. Tu se još nalazi i 14 umjetničkih slika iz XVI vijeka, španske Koređove škole, zatim slike Stojana Aralice i Milivoja Uzelca, kao i izvrstan mozaik nastao oko 1900. godine; francuska tapiserija iz XVII vijeka i japanski rad u svili sa početka XX vijeka.

Jednu od stalnih izložbi u Muzeju čini i Memorijalna izložba Atanasija Popovića, umjetnika koji je rođen u Trebinju 1885. godine, a likovnu akademiju završio u Beču 1914. godine sa najboljim ocjenama i nagradama. Slike i crteži ovog našeg poznatog slikara, nose stilske odlike akademizma, socrealizma i impresionizma.

Etnološka stalna postavka nosi naziv "Narodni život i kultura Srba u istočnoj Hercegovini u drugoj polovini XIX i prvoj polovini XX vijeka." Predmeti su sakupljeni na području istočne Hercegovine. Osnovne djelatnosti kojima se bavilo stanovništvo ovog područja su poljoprivreda i stočarstvo, zatim lov i ribolov, a posebno su se isticali zanati u kojima se umjetnički iskazuju ljudi sa ovih prostora, praveći nakit, oružje, škrinje, tkanje i vez. Maketama su predstavljene mlinice u kojima se mljelo

žito, a posebno su interesantne "jamare," mlinice koje su autentične samo za Trebišnjicu. Kao nastavak etnološke postavke u potkrovlju smještena je "Gradska kuća sa kraja XIX i početka XX vijeka."

Umjetničku zbirku obogaćuje i poklon zbirka Milene Šotre, naše slikarke rodom iz Stoca. Zbirku čine: 24 slike u ulju, uglavnom pejzaži, gdje slikarka prikazuje svoju viziju Hercegovine i 61 slika pod nazivom "Putopisi kroz Rusiju i Ukrajinu."

Muzej posjeduje još jednu značajnu poklon zbirku skulptura pod nazivom "Kamenov svet," književnika i skulptora Radovana Ždrala koji je rođen u Bileći, a danas živi i radi u Novom Sadu. Radi se o 140 skulptura izrađenih u mineralima, odnosno poludragom kamenu. To je harmonija oblika i poetske asocijacije antropomorfnog i zoomorfog kosmosa.

Muzej Hercegovine posjeduje još tri legata, i to: akademskog slikara Milorada Ćorovića, legat umjetničkih slika Mirka Kujačića i Poklon – zbirka Ksenije i Vladimira Gaćinovića, ali na žalost zbog nedostataka izložbenog prostora nisu dostupne na uvid široj javnosti.

U Muzeju postoji i prostor za organizovanje povremenih izložbi, promocija knjiga, književnih večeri, kao i za održavanje kamernih muzičkih koncerata. Posjeduje i biblioteku sa knjigama iz različitih oblasti nauke i umjetnosti.

Prvu publikaciju, pod nazivom „Trebinje I“ autora Vojislava Koraća, Muzej izdaje 1966. godine, a od 1975. godine poкреće časopis „Tribunia“ koji izlazi i danas.

O zgradi Muzeja

Zgrada Muzeja Hercegovine u Trebinju datira s kraja XIX i početka XX vijeka. Najprije je bila austrougarska kasarna, a kasnije poznata trebinjska gimnazija. Nalazi u Starom gradu na mjestu na kome je nekada je bila crkva posvećena Sv. Mihailu. Po dolasku Austrougara, muslimani su na tom mjestu htjeli da podignu džamiju, katolici katedralu, a pravoslavni svoju crkvu. Da ne bi došlo do sukoba, Austrougari su podigli vojnu kasarnu. Zgrada je oštećena u zemljotresu 1979. godine tako da više nije mogla da posluži za školu, pa je 1989. godine sticajem okolnosti Muzej smješten u njene prosorije. U toku su radovi na rekonstrukciji spoljnog i unutrašnjeg dijela zgrade.

Predstavljamo

Vinarija “Bona Ventura”

U želji da doprinese oživljavanju zamrlog vinogradarstva i vinarstva Banjalučka biskupija je 2003. godine podigla vinograd „Bona Ventura“ na svom imanju u Mahovljanima u opštini Laktaši.

Od 2007. godine brigu o vinogradima vodi zemljoradnička zadruga „Podrumi Banjalučke biskupije“.

Projekat vinograda izradili su i već godinama pružaju sveobuhvatnu vinogradarsku

i vinarsku stručnu pomoć stručnjaci poznate kantine „La Vis“ iz Trenta (Italija).

Vinograd obuhvata 9 ha i njemu je zasađeno 20.000 he loze *cabernet sauvignon*. Grožđe se prerađuje i vino njeguje pod budnim okom iskusnih vinara u vlastitoj vinariji u Mahovljanima, koja trenutno ima kapacitet 550 hl.

Vinogradi Bona Ventura, odnosno zemljoradnička zadruga “Podrumi Banjalučke biskupije” je smještena se u župi Mahovljani koja se nalazi nedaleko od Laktaša, udaljena od Banje Luke cca 25 km u smjeru Bosanske Gradiške. Vinograd se nalazi u blizini Aerodroma “Mahovljani”.

VINA „BONA VENUTURA“

Rajnski rizling

Rajnski rizling je bijelo vino porijeklom iz doline Rajne u Njemačkoj. Uzgaja se svagdje u svijetu. Rajnski i moselski rizlinzi slove kao najbolja bijela vina na svijetu. Od sorte rajnski rizling proizvode se vrlo različita vina. Samo u Njemačkoj ima više od 60 selekcioniranih klonova. Dobro podnosi hladnu klimu, dok u toplijim krajevima gubi svoja dobra svojstva. Sadrži mnogo otpornih kiselina, koje ne opadaju znatno ni u

Predstavljamo

kasnim berbama. Šećeri u moštu su visoki. Arome su snažne, lako prepoznatljive, po jabuci, kruški i dinji. Starenjem se pojavljuju arome meda i jedinstvene arome petroleja. Potencijal starenja je izvrstan. Suhi rizlinzi dobijaju na kvalitetu 5-15 godina, poluslatki 10 - 20 godina, a slatki 20 - 40 godina. Neki tvrde da je dobar i nakon sto godina.

Cabernet sauvignon

Cabernet sauvignon je puno, duboko, snažno, često taninsko crno vino izvršnog kvaliteta. Široko je rasprostranjen. Pretežni je sastojak crnih bordoških vina. Tamo mu se dodaje i grožđe *caberneta franca*, *merlota* i ponegdje

petite verdota za boju. Boja je tamno purpurnocrvena. Temeljna je aroma crnog ribizla, kupina i začina. Alkoholi, kiseline i tanini su uravnoteženi. *Bouquet* je kompleksan

nakon njegovanja u hrastovim bačvama i u bocama. Struktura je čvrsta. Iznimno dobro stari, cijelu vječnost.

Projekti

Tehnološki biznis park Banjaluka

Generalni cilj Projekta je izgradnja i organizacija Tehnološkog biznis parka koji će rješavati vitalne poslovne probleme Banjaluke i Republike Srpske. Predviđeno je da to bude prostor na kojem će specijalizovani profesionalci, povezujući preduzetnike, finansijske i naučno-istraživačke institucije pružati servis s ciljem: stvaranja privrednih subjekata koji primjenom novih

tehnologija ostvaruju visoku dobit, stvaranja novih radnih mjesta i komercijalizacije tehnoloških znanja.

Jedan od njegovih prioriteta razvojnih ciljeva je obezbjeđenje lokacije za izgradnju malih preduzeća (iznajmljivanje poslovnog prostora i skladišnih objekata) i pružanje kompletne logističke podrške.

Na taj način bi Tehnološki biznis park predstavljao

jednu od najefikasnijih formi kroz koju se pomaže i promoviše razvoj malih i srednjih preduzeća, a uz to i razvoj novih tehnologija u datoj sredini. Njegovom izgradnjom se stvaraju neophodni uslovi za ulaganje stranih i domaćih investitora.

Planom uspostavljanja i funkcionisanja tehnološkog biznis parka predviđene su četiri faze u dinamici ukupnog

Projekti

vijeka projekta od 25 godina. Prva faza projekta predviđena je za period od 2010. do 2012. godine.

Tehnološki biznis park će se graditi na lokaciji "Unis Valjaonice HVT" u banjalučkom naselju Ramići, a prema sadržajima aktivnosti planirano je da bude podijeljen na nekoliko sektora.

Centar za investitore je odjeljenje unutar Tehnološkog biznis parka koje se bavi promocijom mogućnosti ulaganja u Banjaluku, pružanjem svih informacija potencijalnim investitorima o dostupnim lokacijama i investicionim mogućnostima na području Grada, zakonskim regulativama, procedurama prilikom pokretanja poslovanja i izgradnje, kao i sve druge potrebne informacije. Centar će poslovati po principu "One stop shop" kancelarije.

Tehnološko razvojni centar je sastavni dio TBP-a koji je povezan sa tehnološki orijentisanim fakultetima i drugim obrazovnim ili istraživačkim institucijama koji malim i srednjim preduzećima, kompanijama, poslovnim ljudima i stanarima TBP-a olakšava razvoj preduzeća kroz programske biznis aplikacije, istraživačke i sertifikovane aktivnosti. U Razvojnom centru će djelovati i laboratorije kao što su: Laboratorije za ispitivanje materijala, centar za drvo, laboratorije za razvoj projekta, laboratorije za hidrauliku i pneumatiku i elektro ispitna laboratorija.

Centar za upravljanje zonom upravljaju poslovnim zom-

nama i građevinskim zemljištem.

Mrežni inkubator djeluje unutar poslovnog subjekta operatera TBP-a. Planirane su tri vrste inkubacije po name-nama, i to: razvojni, proizvod-

OSNOVNI PODACI O PROJEKTU

- Raspoloživi resursi: trougao cesta prema Gradišci i Prijedoru, direktan pristup željeznici, blizina aerodroma, približno 80 odsto područja je ravnica, blizina centra Banjaluke
- Vrsta projekta: greenfield i brownfield
- Nosilac projekta: Gradska razvojna agencija Banjaluka (CIDEA)
- Status projekta: studija izvodljivosti i cost-benefit analiza
- Vrijednost investicije: 41.775.180 evra
- Lokacija: "Unis Valjaonice HVT", Ramići

ni i poslovni inkubator. Predviđeni prostor za inkubaciju preduzetnika po povlaštenim cijenama je oko 4000 m² i biće smješten u dobro opremljenim zgradama koje predstavljaju podsticajnu sredinu za rad, sa svim pratećim sadržajima koje će stanari inkubatora moći koristiti.

Tehno ram je servis koji obezbjeđuje stanarima i operateru usluge protivpožarne

zaštite, fizičko obezbjeđenje, održavanje infrastrukture i zelenih površina.

Odjeljenje za opšte pravne i normativne poslove zaduženo je za cjelokupnu pravnu problematiku, kako poslovanja T:Parka, tako i MSP koja bi ulazili u ugovorne angažmane sa parkom.

Komercijalno odjeljenje pruža marketinške usluge, kao što su tržišna istraživanja, strategije nastupa na tržištu, promotivne aktivnosti, od lansiranja proizvoda na tržištu do zajedničkog nastupanja na sajmovima, kako za tržište tako i za preduzetnike u inkubaciji.

Informativno edukativni centar organizuje potrebne seminare, konferencije, okrugle stolove, radionice i druge oblike edukacije, informisanja i javnog dogovaranja na različite teme neophodne MSP-a, preduzetnicima i javnom sektoru. U tu svrhu predviđeni su i prostori za konferencije, sa stanke, računarska sala i slično.

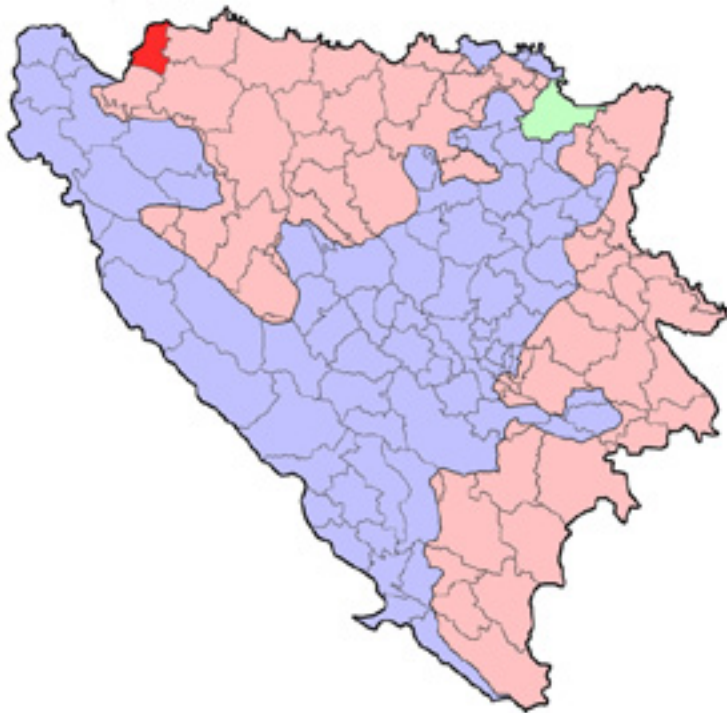
Opštine RS

Kostajnica

Opština Kostajnica smještena je na sjeverozapadnom dijelu Republike Srpske i Bosne i Hercegovine, na desnoj obali rijeke Une (oko 40 km od njenog ušća u rijeku Savu). Sjevernu i sjeverozapadnu granicu čini rijeka Una, koja je ujedno i državna granica prema Republici Hrvatskoj, na istočnoj strani graniči sa opštinom Kozarska Dubica, a

na 1995). Spada u kategoriju nerazvijenih opština.

Regionalni položaj Kostajnice (saobraćajnice, tržište), kao i orijentacija prema zapadnoj Evropi su velika prednost Kostajnice. Opština Kostajnica je od Banjaluke udaljena oko 100 km, Zagreba 100 km, Prijedora 50 km. Iako je granična opština prema Republici Hrvatskoj, Kostajnica

na zapadnoj sa opštinom Novi Grad.

Opština Kostajnica ima površinu od 85,12 km², čine je područje grada sa 11 sela, i jedna je od najmlađih opština u Republici Srpskoj (formira-

ne može da iskoristi sve prednosti koje takav položaj donosi, jer postoji samo putnički prelaz, dok granični prelaz za teretni saobraćaj još nije otvoren.

Geografski položaj opštine Kostajnica pruža zna-

čajne razvojne mogućnosti: idealna nadmorska visina od 110-407 metara, blaga klima umjereno-kontinentalnog tipa, atmosferski talozi ravnomjerno raspoređeni u toku godine, četvrtina područja uz rijeku Unu čini plodnu ravnicu, a ostali dijelovi su brdovito-bržuljkasti. Na području opštine ima dosta izvora pitke vode, a područje opštine je bogato kestenovom šumom.

Pored obradivih površina i šumskog bogatstva koji su nesumnjivi resursi ovog područja, područje je bogato mineralnim sirovinama, čija je eksploatacija tek djelimično započeta. Kamen dijabaz se eksploatiše u selu Mrakodol, a koristiti se za dobijanje najkvalitetnijih vrsta betona, ali i za izradu puteva i autoputeva, dok je u selu Kalenderi, Pobrđani započela eksploatacija krede, koja se koristi u proizvodnji boja i lakova, građevinskog materijala i proizvodnji stočne hrane.

Demografske karakteristike i kretanja

Prema dostupnim statističkim podacima na području opštine Kostajnica 1991. godi-

Opštine RS

Panorama Kostajnice

ne živjelo je 6.218 stanovnika. Prema sadašnjim procjenama, na području Opštine živi oko 7.800 stanovnika. Opštinu čini 12 naseljenih mjesta (uključujući Kostajnicu) sa 1.800 domaćinstava. Iako je najveći dio opštine ruralno područje, najveći broj stanovnika živi u Kostajnici, koja je administrativni centar opštine. U periodu od 1991. godine do danas prisutna je stalna tendencija smanjivanja ukupne populacije seoskog stanovništva u korist povećanja broja stanovnika u samom gradu.

Starosna struktura stanovništva nije zadovoljavajuća - 63% stanovništva je starosti između 15 i 64 godine, 8% sta-

novnika ima preko 64 godine, 29% stanovnika je starosti do 14 godina, ali je taj procenat u konstantnom blagom padu!

Ključna demografska karakteristika je tendencija negativnog prirodnog priraštaja. U 2008. godini zabilježili pad novorođene djece. Od tada, broj rođenih je manji od broja umrlih. U 2008. godini umrlo je 69 stanovnika a rođeno samo 30. Takođe je uočljivo stalno lagano smanjenje djece upisane u prvi razred osnovnih škola.

Druga ključna demografska karakteristika je migracija stanovništva. Najveći priliv stanovništva opština Kostajnica je zabilježila neposredno

nakon rata, kada se u Kostajnici stalno naselio veliki broj izbjeglica iz Republike Hrvatske. Procjene su da se taj broj kreće oko 1.000 do 1.500 stanovnika. U 2007. godini broj lica koja su se odselila sa područja opštine bio je veći od onih koja su se doselila, dok je taj broj u 2008. godini jednak.

Iako ima veoma povoljan geografski položaj u odnosu na vitalne saobraćajnice (autoput Zagreb-Beograd, Gradiška-Banja Luka) i privredne centre (Zagreb, Banja Luka), granični prelaz prema Republici Hrvatskoj, prirodna bogatstva (šume, plodno obradivo zemljište, kesten, minerale) i čistu nezagađenu okolinu, možemo

Opštine RS

Hram Svete Trojice

reći da opština Kostajnica nije u potpunosti iskoristila ove prednosti.

Iako je broj stanovnika u Opštini povećan u odnosu na 1991. godinu, nepovoljna starosnastruktura, negativan prirodni priraštaj, stalne migracije stanovništva u opštinu i van nje, kao i migracije stanovništva na relaciji seosko područje-grad, dovode do odliva i smanjenja radno aktivnog stanovništva.

Sve ovo za opštinu Kostajnica predstavlja važan strateški izazov: iskoristiti geografski položaj opštine i prirodni ambijent, zdravu i eko-

loški čistu sredinu kao prednost, da bi se stvorila sredina ugodna i privlačna za život, posebno mladih obrazovanih ljudi, te preduzeti i druge odgovarajuće mjere koje će biti usmjerene na sprečavanje odliva, a povećanje priliva stanovništva, posebno radno aktivnog kao i mjere za povećanje nataliteta.

PREGLED STANJA I KRETANJA U EKONOMIJI

Broj i struktura preduzeća

Što se vlasničke strukture tiče, vidljivo je da prevlađu-

ju privatna preduzeća, te da je najviše zaposlenih upravo u privatnim preduzećima i to najveći dio u mikro preduzećima, koja, prema klasifikaciji, imaju do devet zaposlenih radnika.

Od industrijskih djelatnosti razvijeni su kapaciteti u drvprerađivačkoj, tekstilnoj i metaloprerađivačkoj industriji koja je izvezno orijentisana. Najzastupljenija je drvprerađivačka djelatnost. Ovdje se izdvajaju dvije firme koje pošljavaju preko 50 radnika i najveći dio svoje proizvodnje plasiraju na inostrana tržišta. „Foresta“ DOO se bavi proi-

Opštine RS

Rijeka Una

zvodnjom furnira, zapošljava 55 radnika, izvoze na tržišta Španije, Italije, Austrije, Njemačke i Hrvatske. „Jošne“ DOO proizvodi drvene elemente, zapošljava 62 radnika, izvozi u Njemačku i Italiju. Uz ova dva veća preduzeća postoji veliki broj zanatskih radnji koje se bave proizvodnjom drvene stolarije.

Druga po zastupljenosti je tekstilna industrija, sa dva preduzeća: „Sana Linea“ zapošljava 111 radnika, a izvozi u Njemačku, Sloveniju i Hrvatsku; „Tekstil Stanić“ zapošljava 50 radnika, a izvozi na tržišta Njemačke i Italije.

U metalnoj industriji posluje jedno preduzeće „PRO-TERM“ (nekadašnji FAMOK) koje zapošljava 99 radnika, a izvozi na tržišta Austrije, Češke, Slovačke, Italije, Srbije i Crne Gore.

Industrija je, dakle, dominantan privredni sektor, kako u pogledu zapošljavanja, tako i u pogledu finansijskih pokazatelja.

Turizam

Bogastvo ribljeg fonda u rijeci Uni pruža mogućnost za razvoj sportskog ribolova. Na području opštine djeluje

Sportsko-ribolovno udruženje „Mrena“ Kostajnica, koje gazduje ribolovnim područjem opštine, organizuje akcije poribljavanja, te izdaje dozvole za ribarenje. Preduslovi razvoja ribolovnog turizma su izgradnja ribolovne kuće i mogućnost iznajmljivanja opreme za ribolov.

Šumoviti predjeli brda Balj pružaju mogućnost za razvoj lovnog turizma. Lov na području kostajničke opštine ima dugu tradiciju još od 1947. godine kada je formirano prvo lovačko društvo. Na području opštine djeluje Lovačko udruženje „Balj“ Ko-

Opštine RS

INVESTICIONI POTENCIJAL OPŠTINE KOSTAJNICA

Projekat: Proizvodnja dijelova za auto-industriju., poljoprivrednu mehanizaciju i opreme za šumarstvo

- Vrsta projekta: greenfield
- Status projekta: poslovna ideja
- Lokacija: Poslovna zona Una uz Magistralnu put M-14 Npvi Grad - Kostajnica
- Raspoloživi resursi: povoljan geografski položaj, pogranično mjesto, blizina željezničke pruga, granični prelaz, dva aerodroma u blizini, tradicija proizvodnje poljoprivredne mehanizacije i obreme za šumarstvo i iskusna radna snaga u ovom sektoru
- Vrsta projekta: greenfield
- Status projekta: poslovna ideja
- Lokacija: Poslovna zona Una uz magistralni put M-14 Novi Grad - Kostajnica

Projekat: Izgradnja kapaciteta za proizvodnju zdrave hrane

- Raspoloživi resursi: povoljan geografski položaj, pogranično mjesto, blizina željezničke pruge, granični prelaz, dva aerodroma u blizini od 90 km, obezbijeđeno tržište, veliki broj površina pod voćem i povrćem
- Vrsta projekta: greenfield
- Status projekta: poslovna ideja
- Lokacija: Poslovna zona Una uz magistralni put M-14 Novi Grad - Kostajnica

stajnica. Ukupna lovna površina je 8,098 ha. Udruženje posjeduje vlastite građevinske objekte: lovački dom i tri lovačke kuće (Mrakodol, Kalendar, Zastava-Balj), kao i veći broj čeka, osmatračnica, hranilišta i pojilišta. Za razvoj lovnog turizma neophodno je uređenje postojećih lovačkih kuća za prihvata turista.

Od antropogenih turističkih potencijala na području opštine nalaze se ostaci praistorijskih naselja, ostaci Rimskog vodovoda i talionice željeza iz doba Rimljana, nekoliko srednjovjekovnih lokaliteta, dva arhitektonska zdanja iz doba Austrougarske

(zgrada Opštine i zgrada Magistrata) i tri vjerska objekta (pravoslavne crkve: „Hram Svete Trojice“ i „Hram Svetog cara Lazara“, džamija „Azizija“). Za adekvatnu prezentaciju postojećih lokaliteta i spomenika potrebno je zaustaviti njihovo propadanje, urediti pristup, te ih obilježiti postavljanjem turističke signalizacije.

Tokom godine u Kostajnici se održava nekoliko tradicionalnih manifestacija različitih sadržaja: „Djeca pjevaju hitove“, „Dan opštine Kostajnica“, „Duhovi - krsna slava opštine Kostajnica“, „Lov ribe udicom na plovak“, „Ljetna li-

ga u malom fudbalu“, „Smotra pasa svih pasmina“, „Kestenijada“, a u zadnjih nekoliko godina pokrenuto je i nekoliko novih manifestacija, od kojih neke imaju i međunarodni karakter.

Smještajne kapacitete na području opštine Kostajnica čine dva motela koja su kategorisana od strane Ministarstva trgovine i turizma Republike Srbije. Povećanje broja smještajnih kapaciteta je moguće izgradnjom bungalova i kampa, te osposobljavanjem zainteresovanih seoskih domaćinstava za pružanje usluga seoskog turizma.

Opštine RS

Marko Čolić, načelnik Opštine

Od ugostiteljskih objekata na području opštine Kostajnica nalazi se pet restorana sa zadovoljavajućim kvalitetom ponude i usluge. S obzirom da restorani nemaju u svojoj gastro ponudi tradicionalna jela, potrebno je postojeću gastro ponudu proširiti ponudom tradicionalne kuhinje ovog kraja, te na taj način unaprijediti ovaj segment turističke ponude.

Na području opštine moguće je razvijati seoski turizam u ruralnom dijelu opštine i posebno tranzitni turizam zbog graničnog prelaza.

U opštini je prepoznata važnost „industrije doživljaja“ odnosno turizma, zdrave hrane, lova, ribolova, za šta u ovom čistom i ekološki zdravom području, sa raznovrsnim biljnim i životinjskim vrstama, postoje odlične pretpostavke. Stoga je jedan od strateških ciljeva, budućim generacijama

sačuvati čistu i zdravu životnu sredinu, ali i unaprijediti je u smislu izgradnje odgovarajuće infrastrukture za razvoj turizma, naročito kontinuiteta u održavanju regionalnih i međunarodnih turističkih manifestacija (Dani kestena zajedno s Republikom Hrvatskom).

Poljoprivreda

Sve poljoprivredne površine koje su obrađene, kompletan stočni fond i poljoprivredna mehanizacija na području opštine Kostajnica su u vlasništvu individualnih poljoprivrednih proizvođača.

Poljoprivrednu proizvodnju uslovljava usitnjenost poljoprivrednih posjeda sa veličinom od oko 3,5 hektara i tradicionalni načini ratarske i stočarske proizvodnje.

Stanje poljoprivredne mehanizacije zadovoljava sa-

mo kvantitativno. Starost i raznovrsnost poljoprivrednog mašinskog parka ne zadovoljava ni približno potrebe savremene i moderne poljoprivredne proizvodnje, što znatno povećava problem nedostatka novih savremenih mašina kao što su: kombajni za žita, berači kukuruza, silažeri za travu i kukuruz, balirke, atonizeri, prskalice i dr.

Na području opštine djeluju tri udruženja poljoprivrednih proizvođača: Udruženje farmera „Petrinja“, Udruženje pčelara „Kesten“ i Poljoprivredno udruženje „Zora“.

Na stanje u oblasti poljoprivrede značajan uticaj je imalo uvođenje sistema podsticajnih mjera od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede. Nabavkom regresiranog vještačkog đubriva i dizel goriva, isplatom premija za različite vrste proizvodnje (mlijeko, povrće, voće, priplodna stoka), pomoć prilikom kupovine poljoprivredne mehanizacije i opreme, godišnje bude obuhvaćeno više od 400 poljoprivrednika.

Iako postoje svi prirodni uslovi za razvoj poljoprivrede (čista sredina, bogata vodom, poljoprivredno zemljište pogodno za stočarstvo, povrtlarstvo, voćarstvo, vinogradarstvo, povoljni klimatski uslovi) stepenom razvoja poljoprivrede opština ne može biti zadovoljna, jer su poljoprivredna gazdinstva usitnjena, nedovoljno tehnički opremljena, poljoprivrednici nedovoljno organizovani i ne postoji dovoljno kapaciteta za preradu

Opštine RS

Rijeka Una

poljoprivrednih proizvoda. U tom smislu je strateška opredjeljenost opštine na unapređenje stanja u poljoprivredi, prevazilaženjem svih navedenih slabosti u cilju konačnog efektuiranja poljoprivredne proizvodnje, a to je proizvodnja zdrave hrane u ekološki čistoj i zdravoj sredini.

Sadašnja struktura privrede na području opštine Kostajnica bazirana je na preradi drveta, obradi metala i tekstilnoj industriji, u kojima je iskusna i kvalifikovana radna snaga.

Analiza je takođe pokazala da je najveći broj zaposle-

nih u trgovini i prerađivačkoj industriji, ali je nedostatak da je najveći broj zaposlenih u nisko profitabilnim privrednim granama. Opština Kostajnica treba da iskoristi prednosti svog geostrateškog položaja i postojeće prerađivačke industrije unaprijedi uvođenjem novih tehnologija.

Jedna od glavnih pretpostavki za razvoj i unapređenje tehnologija u postojećim privrednim granama je izgradnja prestižne poslovne infrastrukture koja će u potpunosti moći da odgovori zahtjevima privrede i potrebama građana (izgradnja poslovne zone za koju

je već pripremljena prostorno planska dokumentacija), ali i uspostavljanje servisa za investitore i obrazovanje stručne i kvalitetne, tržištu potrebne radne snage.

Kultura i sport

Na području opštine postoje tri sportska kluba: FK „Partizan“, Karate klub „Mladost“ i Košarkaški klub „Kostajnica“. Postoji i dosta udruženja, međutim ona nisu aktivna tokom cijele godine. Organizacije mladih su Omladinski klub „Feniks“ i Omla-

Opštine RS

Centar grada

dinski savjet Kostajnice. Od kulturnih institucija egzistira samo Narodna biblioteka „Nevenka Stanisavljević“ koja realizuje većinu kulturnih događaja.

Sport na području opštine Kostajnica ima dugu tradiciju, evidentan je i entuzijazam sportskih radnika i relativno dobra sportska infrastruktura. Međutim, sport je u ovoj čistoj i zdravoj sredini prepoznat kao veoma važan faktor za očuvanje zdravlja, naročito mladih ljudi, ali i kao dio turističke ponude.

Opredjeljenost Opštine u tom smislu je da se rekonstruišu postojeći sportski objekti

i izgrade novi, neophodni za veće uključivanje populacije mladih u aktivno bavljenje sportom.

Da bi se to planski i organizovano sprovelo, Opština predviđa izradu i usvajanje Strategije razvoja sporta.

Kvalitetno ispunjeno slobodno vrijeme i sadržajan život građana je jedno od strateških opredjeljenja Opštine. Da bi se ono i sprovelo u praksu, opština je pred zadatkom da sanira postojeće kulturne institucije i predstavi nove kulturne sadržaje u skladu sa očekivanjima svojih građana.

STANJE JAVNE INFRASTRUKTURE I JAVNIH USLUGA

Saobraćajnice

Ukupna dužina putne mreže u nadležnosti opštine Kostajnica je 138,5 km od čega na nekategorisane puteve otpada 22 km, a na lokalne 116,5 km. Ukupno je asfaltirano oko 18 km lokalnih puteva (15%) iz čega se jasno vidi da je neophodno nastaviti sa asfaltiranjem lokalnih puteva, te sanacijom i redovnim održavanjem makadamskih i nekategorisanih puteva.

Opštine RS

Kroz opštinu Kostajnica prolazi magistralni put M-14 u dužini od 16 km. Takođe postoji izgrađen jedan krak magistralnog puta (zaobilaznice) u dužini od 1,25 km koji nije u funkciji, jer nije izgrađen ostatak obilaznice zbog neriješenog graničnog pitanja sa Republikom Hrvatskom. Magistralni put M-14 prolazi kroz područje grada Kostajnica glavnom ulicom u dužini od oko 3 km i kao takav je povezan sa graničnim prelazom koji se takođe nalazi u samom centru grada i povezan je sa Graničnim prelazom i regionalnim putem R-475.

Magistralna željeznička pruga Zagreb-Sarajevo-Ploče i Novi Grad-Split prolazi jednim dijelom kroz teritoriju opštine Kostajnica.

U krugu od 100 km se nalaze dva aerodroma - Banjaluka i Zagreb. Autoput Zagreb-Beograd je udaljen 40 km.

Elektromreža

Stanje elektromreže je zadovoljavajuće, a stanje se popravljala kontinuiranom rekonstrukcijom.

Sva domaćinstva imaju priključak na elektromrežu, ukupna instalisana snaga iznosi preko 7 MW, a dužina elektro mreže niskog napona je preko 200 km, srednjeg napona oko 80 km. U sistemu je uključeno 30 trafostanica. Područje opštine se napaja sa dva dalekovoda (Novi Grad-Kostajnica i Kozarska Dubica-Kostajnica).

Telefonija

Područje opštine Kostajnica je u potpunosti pokriveno signalom fiksne i mobilne telefonije, u ovom području opština je dostigla najrazvijenije opštine u BiH. Područje opštine je pokriveno signalom M-tela, BH neta i ERO neta. Područje opštine ima 3 telefonske centrale, sa oko 80% podzemnih telefonskih instalacija. Ukupno ima oko 1.400 pretplatnika fiksne telefonije i oko 2.300-2.500 korisnika mobilne telefonije.

Broj internet korisnika je oko 500, od čega je najveći dio u naselju Kostajnica, Tavija i Petrinja koji imaju i pristup ADSL.

Vodosnabdijevanje

Komunalno preduzeće obavlja poslove pripreme i distribucije pijaće vode. Snabdjevenost domaćinstava i privrede vodom je u potpunosti provedena. Kvalitet vode je dobra i podložna je kontinuiranoj kontroli. U 2010. godini započeo je projekat rekonstrukcije transportnog cjevovoda i dijela sekundarne mreže vrijedan milion evra.

Kanalizacija i otpadne vode

Sadašnji kanalizacioni sistem grada ne zadovoljava potrebe građana. Sistemski se počeo izgrađivati 1967. godine, kada je počela izgradnja sadašnjeg kolektora. Od samog početka ovog sistema rađen je tzv. „Kombinovani sistem odvođenja fekalnih vo-

da i površinskih voda i padavina“. U suštini kanalizacioni sistem pokrio je veliki dio grada, ali postoje još značajni dijelovi grada koji nisu pokriveni kanalizacionom mrežom.

U toku je izgradnja kolektora istok-zapad i sjeverjug čime će biti riješeni problemi kanalizacije. Vrijednost ovih radova je milion evra.

Odvoz smeća i otpada

Područje grada Kostajnica ima na raspolaganju odlagalište otpada Palijin jarak ukupne površine 7.000m². Kruti otpad se odlaže na postojeće odlagalište, a selektira se papir koji preuzima firma „Vizantija“ doo Novi Grad.

Odvoz smeća se vrši od 1.076 korisnika, od čega je 891 domaćinstava i 185 privrednih subjekata. Na području opštine evidentirano je nekoliko divljih deponija.

Zaštita okoline

Na području opštine Kostajnica nisu vršena zvanična i kontinuirana mjerenja kvaliteta vazduha i ne postoji monitoring kvaliteta vazduha. Upravljanje prostorom na području opštine Kostajnica je otežano. Problemi prostornog uređenja rezultat su neriješenog pitanja granice sa Republikom Hrvatskom, nepostojanja odgovarajuće prostorno planske dokumentacije i bespravne gradnje.

Gradsko zelenilo na području opštine Kostajnica čine: park površine 1.224,00 m², koji se nalazi u centru

Opštine RS

Kestenijada u Kostajnici

grada i travnate površine uz trotoare. Zastupljenost uličnih drvoreda je niska.

Ulični drvored je prisutan samo u jednoj ulici, dok ostale ulice nemaju drvorede. Održavanje postojećeg gradskog zelenila je zadovoljavajuće.

Svi industrijski kapaciteti su locirani na urbanom području opštine Kostajnica. Privredne grane zastupljene na području opštine Kostajnica su manjeg zagađivačkog kapaciteta, što doprinosi i manjoj degradaciji kvaliteta životne sredine.

Značajnija istraživanja stanja životne sredine i procjene uticaja životne sredine

na zdravlje stanovnika opštine Kostajnica nisu vršena. Generalno gledano, područje opštine Kostajnica je čista i ekološki zdrava sredina.

Međutim, ima prostora za unapređenje i očuvanje čiste i zdrave okoline (regulisanje otpadnih i oborinskih voda, selektivno zbrinjavanje otpada i regulisanje divljih deponija i sl.), za izgrađivanje ekološke svijesti građana i uspostavljanje sistema monitoringa životne sredine. Kada se ovom doda unapređenje poljoprivrede, proizvodnja zdrave hrane i razvoj turizma, jasno je da unapređenja u oblasti zaštite životne sredine predstavljaju

veoma važan strateški izazov opštini Kostajnica za naredni vremenski period.

ПРЕДСТАВНИШТВО РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

**Булевар деспота Стефана 4/IV
Београд, Србија**

Тел: 00 381 11 324 6633

Факс: 00 381 11 323 8633

E-mail: predstavnistvo@predstavnistvorsbg.rs